

KRONIEK VAN VLAARDINGEN 1929

JANUARI

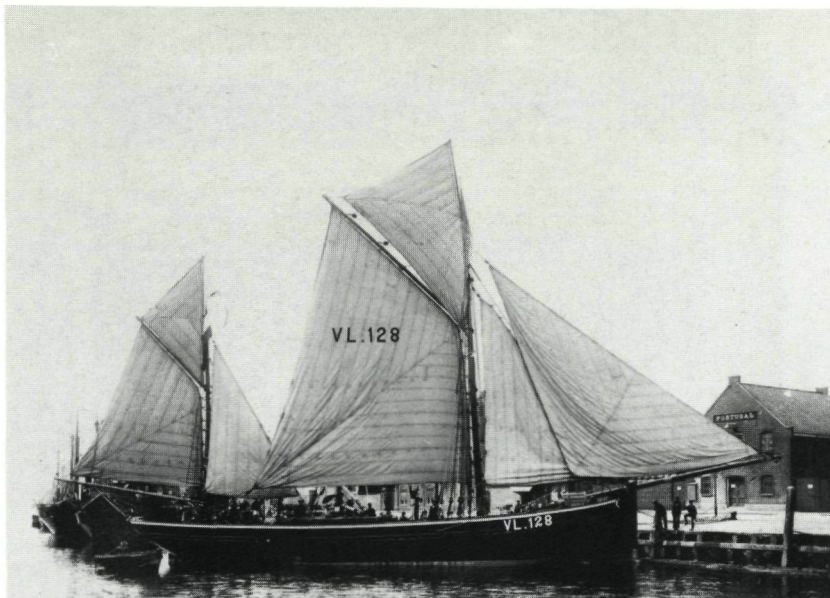
- 1 Aantal inwoners 27.400, vermindering in 1928 107.
Aantal inwoners van Vlaardingerambacht 2.176,
vermeerdering in 1928 204.
- 2-18 Door de Vrije Stadsevangelisatie Jeruël wordt aan 447
kinderen dagelijks brood en warme melk verstrekt.
- 4 In 1928 zijn aan de Visbank 273 partijen vis afgeslagen
met een opbrengst van 6.798 gulden 45 cent.
- 6 De voordrachtskunstenaar Willem van Capellen treedt
op in het Luxortheater voor het Instituut voor
Arbeidersontwikkeling.
- 7 In lokaal Rehoboth heeft de officiële opening plaats van
twee scholen van de vereniging voor Bijzonder
Christelijk Schoolonderwijs: de Marnixschool aan de
Groen van Prinstererstraat — voorheen openbare school
F — en een nieuwe kleuterschool aan de Thorbeckestraat.

IJsvermaak

- 7-12 Door de Vlaardingsche Spijskokerij 1.375 porties soep
uitgereikt.
- 10 De Christelijke Oranjevereniging geeft gelegenheid de
radiouitzending van de huldiging van koningin-moeder
Emma in Den Haag, bij haar vijftigjarig verblijf in ons
land, te beluisteren in het gebouw van Liefde en Vrede.
Varenco Radio- en Rijwielhandel alias Firma Van Roon
stelt hiervoor een Ronofoonradiotoestel beschikbaar.
Openbare vergadering van de Bond van Nederlandsche
Onderwijzers in Excelsior: Theo Thijssen, hoofd-
bestuurder van de bond, spreekt over de Eenheidsschool.
- 11 De vereniging Dorcas heeft aan behoeftige bejaarden
uitgegeven 71 lakens, 67 hemden, 33 broeken, 42 slopen,
21 rokken en 8 schorten.
Tegen de exploitant van het Luxortheater aan de
Westhavenkade is wegens het geven van filmvoor-
stellingen op zondag proces-verbaal opgemaakt.
- 20 Grote toeloop bij de film Vlamme Vleugels in het
Luxortheater. De politie moet handelend optreden.
- 21 J.Vermeij uit Rotterdam spreekt in Excelsior voor de
spiritistenvereniging Harmonia over stigmata.

- 22 In het afgelopen seizoen werden in Vlaardingen 277.493 kantjes haring aangevoerd, waarvan door vlaardingsche schepen 227.056.
- De RK Vereniging Sint-Clara voor hulp in de huishouding heeft in 1928 aan zes gezinnen weken tot maanden hulp verschaft, hiervoor was een tiental personen beschikbaar.
- 23 Voor het Christelijk Comité voor winterlezingen spreekt prof. J.J.van der Schuit uit Apeldoorn in de Grote Kerk over wereldtoekomst en wereldverlossing.
- 24 Ds P.Eldering uit Rotterdam spreekt voor de Vredeskring in het gebouw van Liefde en Vrede over het Kelloggverdrag, waarbij de aanvalsoorlog onrechtmatig wordt verklaard.
- 25 Openbare radioavond van de afdeling Vlaardingerambacht van Volksonderwijs in de Gemeenteschool: geluisterd wordt naar de rede van Klaas de Vries, algemeen secretaris van Volksonderwijs.
- 26 De biljartmeester Bossini geeft een demonstratie in café De Maas op het Westerhoofd.
- 27 Tijdens een dienst in de Nieuwe Kerk de armenbussen opengebroken en geledigd.
- 29 De zangvereniging Crescendo uit Vlaardingerambacht, directeur A.J. Korpershoek, geeft een uitvoering in De Harmonie ter viering van haar eerste lustrum. Stampvolle zaal.
- De collecte voor de nagelaten betrekkingen van de omgekomen bemanning van de reddingsboot Prins der Nederlanden te Hoek van Holland, brengt in Vlaardingen 4.540 gulden en in Vlaardingerambacht 194 gulden op.
- 30 In zijn nieuwjaarsrede voor de gemeenteraad van Vlaardingerambacht spreekt burgemeester J.Luyerink over de woningbouw, de annexatieplannen van Rotterdam en de veehouderij, het belangrijkste bedrijf in deze gemeente.
- In zijn nieuwjaarsrede voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas brengt voorzitter J.H. van Linden van den Heuvell het verdwijnen van de zeillogger ter sprake.
- Openbare verkoping in De Hollandsche Tuin van het houten loggerschip Johanna Geertruida, VL 128, van Reederij De Hoop, met masten, rondhout, staand en

lopend want, stoomspil en ketel, zeilen, vlaggen en verdere inventaris. Afgemijnd op 1.100 gulden door S.Frenkel.

De in 1929 voor de sloop verkochte houten logger VL 128.

- 31 A.K.Hardenberg uit Rotterdam spreekt in gebouw Soli Deo Gloria voor de Gereformeerde Vereeniging Voor Drankbestrijding over reclassering.

FEBRUARI

- 1 In zijn nieuwjaarsrede voor de vlaardingse gemeenteraad spreekt burgemeester A. van Walsum over de grote haringvangsten, de werkgelegenheid, de vestiging van industrieën en de verhoging van de vakbekwaamheid der arbeiders.
- 2 Feestavond voor de jeugd in Excelsior, georganiseerd door de Toneel- en Letterlievende Vereniging Excelsior: opgevoerd wordt de operette De prins van Sind.
Bij de arbeidsbeurs zijn 454 werkzoekenden ingeschreven.
- 5 Nutslezing in De Harmonie: Felix Timmermans spreekt over zijn boek Pieter Breughel.

- 7 Propagandafeestavond van de RK Vrouwenbond in De Harmonie met medewerking van het dameszangkoor Salve Regina en de damestoneelvereniging Advendo.
- 8 In het RK Vereenigingsgebouw wordt het nieuwe vaandel ingewijd van de vlaardingse afdeling van de RK Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel Sint-Raphaël. Kapelaan F.H.J.A. Cornet spreekt de vaandelrede uit.

Het RK spoorweg- en trampersoneel met het vaandel.

- 9 Radioavond van de Algemeene Nederlandsche Metaalbewerkerbond in het Volksgebouw: geluisterd wordt naar de revue Metaalklanken.
Hardrijderij op de banen van de Vlaardingsche IJclub. De heer P. Heinsius, de jongejuifrouw G. Dorsman en de jongeheer C. van der Windt winnen de eerste prijzen.
- 9-23 Straatmuziek door de Vrije Stadsevangalisatie Jeruël in het kader van de geldinzameling voor de verstrekking van een gratis ontbijt aan schoolkinderen.
- 10 De collecte voor de jaarlijkse klerenuitdeling, bij de uitgangen van de Grote en de Nieuwe Kerk, brengt 392 gulden 67 cent op. Bovendien hebben diakenen ruime toezegging van brood en spek gekregen voor uitdeling.

- 11 Strenge vorst en storm uit het oosten.
- 12 In verband met de invoering van een nieuwe posttrein wordt de derde brievenbestelling met een uur vervroegd. De later aankomende kranten zullen in een extra bestelling worden bezorgd.

Manufacturen- en kledingmagazijn L. Hakbijl aan de Brede Havenstraat uitgebrand. Strenge vorst belemmert het blussingswerk. Brandweerlieden door de kou bevangen.

Kledingmagazijn Hakbijl in de ijspegels na de brand.

- 12-15 In het Luxortheater worden voor leden van de Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorlooper coöperatiefilms vertoond. Voorzitter J. Buis opent het evenement met een propagandatoespraak.
- 15 Wegens de hevige koude hebben de armen van het Burgerlijk Armbestuur extra bedelingen gekregen en bovendien een bon voor cokes. Door tal van giften heeft de hervormde diaconie een rijke bedeling kunnen houden. De Vlaardingsche Spijskokerij heeft wegens de barre kou besloten dagelijks te koken.
- Stagnatie in visserij en bedrijven door de strenge vorst. Grote werkloosheid.
- In het Luxortheater draait de film De negerhut van Oom Tom.
- 16 Bespreking tussen het gemeentebestuur en de brandstof-fenhandelaren over de brandstoffenvoorziening.
- 19 Het ijs in de Koningin Wilhelminahaven door de ijsbreker Vrede gebroken.
- 22 De uitbreiding van de Algemene Begraafplaats aan het Emaus aanbesteed en gegund aan M. van der Lugt voor 98.674 gulden.
- Een stroom van schaatsers uit het Westland komt in onze stad de traditionele ijsmoppen kopen.
- 23 Groot vuurwerk op de baan van de Vlaardingsche IJclub.
- 27 In De Harmonie wordt de film van de Liberale Staatspartij De Vrijheidsbond vertoond. N. Moerman spreekt.
- 28 Uitvoering van de cantate Halleluja van Henri J.J. Rousseau Ducroissi door de gereformeerde zangvereniging Gloria In Excelsis Deo onder leiding van C. J. Nogarede in de gereformeerde kerk aan de Kuiperstraat, met medewerking van de Lutherse Orkestvereniging uit Rotterdam.
- Propagandavergadering van de vereniging Zonneglören - sanatorium voor tbc-lijdens - in het gebouw van Liefde en Vrede. Sprekers zijn ds J.G. Woelderink van Hoor-naar en de geneesheer-directeur van het sanatorium.

MAART

- 5-7 Bazar van de gereformeerde handwerkkranen Wees Een

Zegen in het gebouw van Liefde en Vrede ten bate van tbc-patiënten. Opbrengst 1.600 gulden.

- 7 Het dameskoor Vivezza zingt onder leiding van Kath. Verhoeff-Torn in De Harmonie, met medewerking van het jongedameskoor Jong Leven. Uitgevoerd wordt onder meer Stabat Mater van G.B. Pergolesi.
- 8 Sluiting van de cursus 1928/9 voor vervolgonderwijs van de vereniging Volksonderwijs, in school C aan de Oosterstraat. Aanwezig zijn burgemeester A. van Walsum, wethouder A. van Rijn, verschillende gemeenteraadsleden en vele ouders van leerlingen.

De Vereeniging van Haringhandelaren besluit in een zeer druk bezochte ledenvergadering met algemene stemmen aan alle arbeiders in het haringpakkers- en kuipersbedrijf ontslag aan te zeggen, met inachtneming van een opzeggingstermijn van veertien dagen. Gedurende die tijd wordt alsnog de gelegenheid geboden tot afsluiting van een collectieve arbeidsovereenkomst of tot het aangaan van individuele arbeidscontracten op basis van de door de Vereeniging van Haringhandelaren vastgestelde lonen.
- 11 Propagandaavond van de Arbeiders-Vereeniging voor Lijkverbranding in het Volksgebouw. Spreker is H. Hartog uit Amsterdam.
- 13 De Toneel- en Letterlievende Vereniging Excelsior speelt in De Harmonie Een Zomerzothed van Cissy van Marxveldt.

De gemeenteraad van Vlaardingerambacht trekt 2.750 gulden uit voor bestrating van een deel van de Kethelweg.
- 15 Openbare vergadering van de Vrijzinnig Democratische Bond in Excelsior. Mr H. P. Marchant spreekt over nationale ontwapening en de kamerverkiezingen.

A.C. de Bruijn, voorzitter van het RK Werkliedenverbond spreekt in het RK Vereenigingsgebouw over de arbeider en de politiek.

In gebouw Liefde en Vrede de Java-Soembafilm van de zending der gereformeerde kerken vertoond.

Met twintig leden wordt te Vlaardingerambacht een schietvereniging opgericht. Het bestuur bestaat uit C. van der Werf, M. Brederode, J. Kalisvaart, C.W. Ruigrok en Kl. Roodenburg. Burgemeester J. Luyerink is erevoorzitter.

- 17 Koos Vorrink spreekt in het Volksgebouw voor de plaatselijke afdeling van het Instituut Voor Arbeiders Ontwikkeling over de taak van de arbeidersbeweging tegenover de jeugd.
- 19 In het Luxortheater wordt de propagandafilm En Gij Kameraad van de Centrale Bond van Transportarbeiders gedraaid. Spreker is bondsvoorzitter Joh. Brautigam.
- 22 Het loonconflict in het haringpakkers- en kuipersbedrijf opgelost door vijf procent loonsverhoging te geven voor het onder de Haringwet 1927 vallende pakwerk: 66 stemmen voor, 55 tegen en drie blanco. De RK en de modern georganiseerde kuipersgezellen stemden bijna unaniem tegen.
- 25 Openbare vergadering van de SDAP in Excelsior. J. Buis en J. Hoogerwerf spreken over: onze arbeid en onze resultaten in de gemeenteraad in de periode 1927 - 1929. De eerste kolharing aangebracht door de stoombeugers Koningin Wilhelmina, VL 190, en Vooruit, VL 86, schippers Jan Goedknecht en Corn. Storm Czn, van de Doggermaatschappij. De haring op 50 gulden per kantje opgehouden.
- 26 Nutslezing in De Harmonie. Dr P. H. Ritter jr, hoofdredacteur Utrechtsch Nieuwsblad, spreekt over de taak en de positie van de journalist.
- 27 Filmavond van de Vlaardingsche Geheelonthouders Vereeniging Neutraal in het Luxortheater met onder meer de film „De Vloek Van De Alcohol”.

APRIL

- 2 Het mannenkoor Excelsior uit Vlaardingerambacht geeft aldaar in de gemeenteschool een uitvoering onder leiding van Arn. Vranken. Medewerking verlenen de tenor C. Naastepad en een vocaal ensemble van Toonkunst uit Vlaardingen.
- 6 Vergadering in Excelsior van arbeiders werkzaam in het haringpakkersbedrijf, georganiseerd door de Centrale Bond van Transportarbeiders Sint-Bonifacius. Sprekers zijn J. Hoogerwerf, voorzitter Vlaardingse Bestuurdersbond, en N. Lens, voorzitter van de RK bond. De arbeiders worden opgeroepen geen individuele arbeidsovereenkomsten te tekenen.

De arbeiderstoneelvereniging Kunst En Strijd speelt in De Harmonie het stuk Hun Kind van Joh. van Eekelen en J. Grosveld.

- 7 Pastoor H.J. Maas opent in de Zusterschool aan de Hoflaan een tentoonstelling van paramenten voor de missie en de arme kerken, vervaardigd door leden van de Sacramentsvereniging.
- 9 De gemeenteraad besluit in beginsel tot de stichting van een openbaar slachthuis en neemt een nota van burgemeester en wethouders over reorganisatie van het nijverheidsonderwijs voor kennisgeving aan.
- 10 Duitse avond in het Zeemanshuis voor de Vereniging van Christelijke Kantoor- en Handelsbedienden. A.G. Ligthart spreekt in het duits over het onderwerp Kontorschreiber oder Kaufmann.
Ds A. Luteijn spreekt in gebouw Liefde en Vrede voor de Christelijke Zeeliedenbond over zijn reis met het hospitaalkerkschip De Hoop.
- 12-18 In het Luxortheater gedraaid de oorlogsfilms What Price Glory en Pantserkruiser Emden.
- 15 Scheepmaker A. Knoester veertig jaar in dienst bij scheepswerf A. de Jong.
- 16 Gearriveerd het 18.000 ton grote Noorse stoomschip Pelagos met een lading walvisolie voor opslag in de tanks van de Matex. Voor zover bekend met 34 voet het diepst liggende schip dat ooit de Nieuwe Waterweg opkwam.
- 19 De Bond van Nederlandsche Onderwijzers besluit zoveel mogelijk bekendheid te geven aan de brochure „De examenidiot of de kinderexamens van 1928”.
- 20 In besprekingen tussen de NV Hollandia, Hollandsche Fabriek van Melkproducten en Voedingsmiddelen, en vakorganisaties wordt het minimumloon van fabriekspersoneel vastgesteld op 25 gulden per week. Betaling van vakantietoeslag kon niet worden verkregen.
- 22 Eerste algemene ledenvergadering van de pas opgerichte vereniging voor verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ziekenhuisverpleging Voorzorg. Het dagelijks bestuur bestaat uit J. Stahlie, mevrouw Blom-Valk te Vlaardingerambacht, en P. van Meurs. De uitkeringen bedragen drie gulden per dag, met een maximum van vijfendertig dagen per verplegingsjaar, een maximum

van zestig gulden voor operatiekosten en een maximum van twaalf gulden voor gebruik operatiekamer en verbandstoffen. Het ledenaantal is 2.000.

- 24 De Toneel- en Letterlievende Vereniging Varia speelt in een stampvolle zaal Harmonie het blijspel „Daar Liegen We Ons Uit” van William Moris.
- 25 Propagandafeestavond in De Harmonie bij het tweede lustrum van de RK Missiegenootschappen Broederschap van den Heiligen Geest en Het Pauselijk Liefdewerk van den Heiligen Apostel Petrus. Sprekers zijn kapelaan W.N. van Leeuwen, directeur der genootschappen en pater Borromeus de Greeve OFM.
- 26 Bijeenkomst in het Zeemanshuis van de vereniging Volkenbond en Vrede.
- Openbare aanbesteding van de sloop van krotwoningen aan de Afrol en de Vijfde Afrolsteeg. Gegund aan C.A. Kooyman en R. Verrijp te Zwijndrecht, die de gemeente Vlaardingen 130 gulden moeten betalen.
- 29 De gemeenteraad neemt het voorstel tot aankoop van twee vuilnisauto's aan.

Voor een stampvolle Harmonie voert het kinderkoor Jong Leven onder leiding van Kath. Verhoeff-Torn de kinderoperette De Tooverfee of de Betooverde Poppen uit.

Auto van de reinigingsdienst uit ca. 1930.

MEI

- 2 1-meifeest van de SDAP en de Vlaardingsche Bestuurdersbond met meeting in De Harmonie en demonstratie voor ontwapening, medezeggenschap, staatspensioen en achturige werkdag. Spreker is tweede-kamerlid W.H. Vliegen. Medewerking verlenen het muziekkorps Voorwaarts en het zangkoor De Stem Des Volks.
De heer G. van Neuren voert vanuit zijn huis aan de Nieuwe Kerkstraat een telefoongesprek met zijn dochter in Nederlands Oost-Indië.
- 4 De Vereeniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs besteedt het bouwen van twee lokalen aan de Julianaschool in de Stationsstraat aan. Gegund aan P. Maarleveld Rzn voor 12.750 gulden.
- 5-12 Bidstonden voor de grote visserij, het gewas en de behoeften van het tijdelijk leven in de hervormde en gereformeerde kerken.
- 6 In verband met de komende kamerverkiezingen wordt in het Luxortheater vertoond de propagandafilm Het heldendicht van de Roomsche daad. Spreker is kapelaan W.N. van Leeuwen.

De lighallen voor tuberculosepatiënten in 1934.

- 7 Bij wijze van proef is bij het viaduct aan de Binnensingel een verkeerspaal geplaatst die rechts moet worden gepasseerd. Slaagt de proef, dan zal er een paal worden geplaatst die na zonsondergang groen wordt verlicht.
- 8 M.M. Cohen uit Amsterdam spreekt in Excelsior voor de Vrijzinnig Democratische Bond over het ministerie De Geer en de ambtenaren.
- 10 De Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose roept sollicitanten op voor de betrekking van toezichthoudster-kookster bij de lighallen, voor een salaris van 70 gulden per maand.
- 11 De blauwe-bloempjesverkoop ten bate van de drankbestrijding brengt 140 gulden op.
- 13 De bodedienst A. Zwanenburg en Compagnon voert een vierde dagelijkse dienst op Rotterdam in.
- 15 Directeur J. van der Heul van de Middenstandsbank spreekt in De Hollandsche Tuin voor de middenstandsverenigingen over het invullen van belastingbiljetten.
- 18 Op het Handelsgebouw wappert de jagerijvlag, ten teken dat enkele kantjes aangebrachte kolharing zijn goedgekeurd als koninginneharing. De haring is gevangen door de stoombeuger Prins Hendrik der Nederlanden, VL 195, schipper A. Poot, van de Doggermaatschappij. Enkele vaatjes zijn per vliegtuig naar Zwitserland verzonden, waar de koningin op dat moment verblijft.
- 22 De verbouwing van het Volksgebouw aan de Schiedamseweg gegund aan G. Onderdelinden voor 7.164 gulden. De Binnensingel en de Hofsingel afgesloten voor zware motorrijtuigen.
- 25 De NV Hollandia deelt mede in beginsel tot overeenstemming te zijn gekomen over een samenwerkingsvorm met Nestlé and Anglo Swiss Condensed Milk Company in Zwitserland.
- 27 Na een langdurige dicussie aanvaardt de gemeenteraad het voorstel tot het aanstellen van kwekelingen met akte aan openbare lagere scholen.
- 28 De chauffeur van een EVAG-autobus op de Vlaardingerdijk in Schiedam aangehouden en overvallen door drie zeelieden, die hem een deel van de inhoud van zijn geldtas afhandig hebben gemaakt.

- 29 Openbare vergadering van de Vrijzinnig-Democratische Bond in Excelsior. W.A.L. Ros-Vrijman, presidente van het centraal bestuur van de Vrijzinnig-Democratische Vrouwenclub, spreekt over de taak van de vrouw bij de ontwapening, en mejuffrouw C.S. Groot, behandelt in dialect als de noordhollandse boerin Marijtje, het conservatisme van de Liberale Staatspartij De Vrijheidsbond en de plaats van de vrouw in het maatschappelijk en politiek leven.

JUNI

- 5 Openbare vergadering van de Liberale Staatspartij De Vrijheidsbond in Excelsior. Burgemeester C.G. Roos van Lekkerkerk spreekt over liberale politiek.
- 6 Propagandaavond van de EHBO in Excelsior. Beschermheer burgemeester A. van Walsum reikt diploma's uit en krijgt het insigne der vereniging in goud aangeboden van voorzitter A. van der Windt.
- 7 Feestavond in Excelsior ter gelegenheid van de paardenmarkt, georganiseerd door de Volksbond tegen Drankmisbruik. Voorzitter J. Hoogerwerf spreekt. Een rotterdams gezelschap verzorgt een gevarieerd programma.
- Paardenmarkt op de Parallelweg. Aangevoerd 53 paarden en 11 hitten. Prijzen der paarden 120 - 450 gulden, der hitten 80 - 200 gulden. Zeer levendige handel.
- 10 Voorzitter F. Don van de Vredeskring opent in Excelsior een tentoonstelling van oorlogsschilderijen van W. van Schaik.
- 13 De commissaris der koningin bezoekt Vlaardingen en Vlaardingerambacht. Enkele mensen maken gebruik van de gelegenheid om in audiëntie te gaan. Bezocht worden de Doggermaatschappij en het Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.
- 14 Bijeenkomst in het Handelsgebouw ter afsluiting van de cursus van de Vereeniging voor Handelsonderwijs Kennis is Macht. Uitreiking der diploma's. Sprekers zijn burgemeester Van Walsum en P.J. van der Schaar, directeur van de handelsavondschool.
- 16 Dertig jaar geleden werd E.C. Smith tot tandarts bevorderd. Aan hem is het te danken dat het Vlaardingsche Ziekenfonds zijn leden sinds enige jaren tandheelkundige hulp vergoedt.

- 17 Verkiezingsbijeenkomst in de gereformeerde kerk aan de Kuiperstraat van de AR Kiesvereniging Nederland en Oranje. Dr J. Severijn, hervormd predikant te Dordrecht, spreekt over de verflauwende belangstelling in de politiek.
- 26 Het symphonieorkest Beethoven en het dameskoor Vivezza geven concerten in de tuin van De Harmonie.
A.C.A. van Vuuren, kandidaat bij de komende kamerverkiezingen, spreekt in het RK Vereenigingsgebouw voor de RK Kiesvereniging Dr Schaepman over de propagandaleuzen van de SDAP. Voorzitter Fr. IJzermans geeft de verzekering dat katholiek Vlaardingen zijn plicht zal doen.
Openbare vergadering van de Staatkundig-Gereformeerde Kiesvereniging Pro Patria in het gebouw van Liefde en Vrede. Ds P. Zandt spreekt over het staatkundig-gereformeerde beginsel en ds G.H. Kersten over ons volk, dat aan de rand van het verderf staat.
- 28 Een aktie van nettenboetsters resulteert in loonsverhoging en in erkenning van het recht op drie dagen vakantie per jaar met behoud van loon. Bovendien zal voortaan op de erkende christelijke feestdagen en nieuwjaarsdag het loon worden doorbetaald.

JULI

- 3 Tweede-kamerverkiezing. In Vlaardingen respectievelijk in Vlaardingerambacht (tussen haken) uitgebracht 11.583 (937) geldige stemmen, van onwaarde 319 (22). Aantal kiesgerechtigden 13.100 (982), uit andere gemeenten 0 (25). Uitslagen: CHU 3.126 (306); SDAP 2.989 (181); AR 2.176 (114); RK Staatspartij 1.113 (199); Liberale Staatspartij De Vrijheidsbond 887 (34); SGP 667 (56); Vrijzinnig-Democratische Bond 291 (21); Hervormd-Gereformeerde Staatspartij 92 (6); Revolutionair-Socialistische Partij 46 (1); Federatief Verband 40 (1); Middenpartij voor Stad en Land 38 (1); Democratische Partij 31 (2); RK Volkspartij 22 (1); Plattelanders Bond 18 (8); Communistische Partij Holland (Wijnkoop) 14 (1); Communistische Partij Holland (De Visser) 11 (1); Nationale Boeren- en Tuindersbond 9 (3); Verbond van Nationalisten 7 (1); Algemeene Bond van Kleine Winkeliers en Middenstanders 6 (0).

- 3-6 Viering van het vijftiengjarige bestaan van de voetbalvereniging Fortuna op het sportterrein aan de Kethelweg met gecostumeerde voetbalwedstrijd, atletiekwedstrijden, kinderspelen en een tuinfeest.
- 4 In het raadhuis van Vlaardingerambacht wordt de bouw van twee lokalen aan de Dr J.Th. de Visserschool aanbesteed. Laagste inschrijver is de firma Luyendijk te Hillegersberg met 14.100 gulden.
- 5 Op de werf 's-Lands Welvaren worden twaalf gegalvaniseerde ijzeren kano's gebouwd die bestemd zijn voor vrachtvervoer in Kongo.
- In een ingezonden stuk klaagt een bewoner van de Mesdagstraat over de vernielzucht van de leerlingen van school A, de Marnixschool en de zondagsschool.
- 8 Viering van het vijftiengjarige bestaan van Vlaarding's Mannenkoor Orpheus met een concert in de tuin van De Harmonie onder leiding van Paul van der Putten en met medewerking van de harmonievereniging Concordia onder leiding van L. van der Tand.
- 9 Schipper Reijer Bot van de motorlogger Marie, VL 49, firma H. van der Burg, door een stortzee over boord geslagen en verdronken.
- 11 Deelnemers aan het vijfde congres der Internationale Kamer van Koophandel, te Amsterdam, komen hier aan met een extra trein en gaan aan de Westhavenkade aan boord voor een tocht door de rotterdamse havens. Aan de Westhavenkade zijn erepoorten opgesteld.
- Openbare verkoping van aquarellen en schilderijen in De Harmonie, ten overstaan van deurwaarder G.L. Spenkelink. Onder de stukken, afkomstig uit particulier bezit, bevindt zich werk van G.H. Breitner, Jozef Israëls, H.W. Mesdag en J.H. Weissenbruch.
- 12 Aanbesteding van de levering van 47.000 kg uiterwaards paardenhooi voor de gemeentelijke reinigingsdienst. Gegund aan de gebroeders Hoek te Sleeuwijk voor 49 gulden 85 cent per 1.000 kg.
- 13 Bij zwemwedstrijden te Hellevoetsluis winnen de VZC-leden J.C. Verburg en J.C. Verweij de 50 meter vrije slag en 50 meter rugslag. De estafettewedstrijd vier maal 25 meter gewonnen door de vlaardingse herenploeg.
- Luchtacrobatiek met reclame voor Soplasigaren door stadgenoot P. Goemans, leerling van de vliegschool op Waalhaven.

- 19 Het scheepsexpertisekantoor G. Figee koopt voor griekse rekening aan de zeillogger Gelderland, VL 127, van de NV Zeevisscherij Nederland. Figee werkt de plannen uit voor ombouw van het schip voor de visserij in griekse wateren.
- Bij de ontvanger der directe belastingen door een onbekende 2.000 gulden als gewetensgeld gestort.
- 20 Turndemonstraties op het VFC-terrein aan de Groeneweg, bij de viering van het vierde lustrum van de gymnastiekvereniging Hollandia. Medewerking verlenen de gymnastiekverenigingen Leonidas-DOVIDO, Liefde en Vrede Turnen (LVT), Sparta uit Maassluis en de arbeidersmuziekvereniging Voorwaarts.
- 25-27 Viering van het vijfentwintigjarig bestaan van de Vereniging tot Veredeling van het Volksvermaak Flardinga met een concert door het symphonieorkest Beethoven in de tuin van De Harmonie, een concert door het harmonieorkest Sint-Ambrosius uit Schiedam op het Flardingaveld, filmvoorstellingen, een uitvoering door het Christelijk Fanfarekorps IJsselmonde en Vlaarding's Mannenkoor Orpheus, en poppenkastvoorstelling en kinderspelen.
- 26 De gemeenteraad besluit de subsidie van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek zodanig te verhogen dat tevens subsidie van het Rijk wordt verkregen. Allerlei moeite ten spijt is het niet gekomen tot samenwerking met de Christelijke Openbare Leeszaal en Bibliotheek. Ondanks een verzoekschrift van de Bond van Nederlandsche Onderwijzers besluit de raad voorts de verordening betreffende roken door kinderen niet te wijzigen in die zin dat het geven van tabaksartikelen aan kinderen strafbaar wordt gesteld.

AUGUSTUS

- 2 Viering van de verjaardag van koningin-moeder Emma met een concert door de Christelijke Harmonievereniging Sursum Corda in de muziktent op het Verploegh Chasséplein, en een concert op het Flardingaveld door het harmonieorkest Sint-Ambrosius uit Schiedam, afgewisseld met filmvoorstellingen.
- 2-3 Zwemwedstrijden in de Oude Haven en de Vlaardingsche Bad- en Zweminrichting. Mejuffrouw J. van Roon wint in de kilometerwedstrijd voor dames de

Het vlaardingse zwembad in 1929.

door de burgemeester beschikbaar gestelde wisselbeker. J.L. Verweij en J.S. Verburg winnen de kilometer voor heren tot en boven twintig jaar.

- 8 Publieke verkoping tegen contant geld van paarden en toebehoren door de stalhouderij Westnieuwland 91, wegens overgang op auto's: luxe schimmel, bruine stamboekmerrie, zilveren gareeltuigen, een dos-à-dos op rubberbanden, verschillende andere wagens en tuigen, balen hooi enzovoort.
- 9 Het GEB-elftal wint met 8-0 van het politieelftal de bekercompetitie voetbal voor gemeentepersoneel.
- 10 Buitendag van de Christelijke Knapenvereniging Obadja, onderafdeling van de CJV Liefde en Vrede, op het Flardingaveld, met medewerking van het tamboers- en pijperskorps Jubal uit Dordrecht.

De welpenhorde van de padvindersgroep De Jonge Verkenner vertrekt per boot naar een kamp te Rockanje onder de leiding van hopman Thijs Zandwijk.

- 17 Zwemdemonstraties in de Vlaardingsche Bad- en Zweminrichting door de zwemsters mevrouw Ma Braun, haar dochter en Marie Bron uit Rotterdam.
- 20 In het koor van de Grote Kerk zijn drie gebrandschilderde ramen van de kunstenaar Toon Berg geplaatst met voorstellingen van het verschijnen van de engelen aan de herders in Bethlehem, de wonderbare visvangst en het kindeke Jezus in de armen van Simeon in de tempel. De ramen zijn geschonken door leden van de hervormde gemeente.

- 23 De gemeenteraad neemt met tien tegen negen stemmen de volgende motie van W.F.J. Reij aan: De raad der gemeente Vlaardingen, van oordeel dat het exploiteren van een bioscoop op zondag voor Vlaardingen wenselijk is, nodigt burgemeester en wethouders uit dispensatie te verlenen. Deze motie is een reactie op een verzoek van J. Smallegange te Maasland om op zondag in het Luxortheater aan de Westhavenkade films te mogen te vertonen.
- 23-24 Oranjefeest in Vlaardingerambacht met een optocht van versierde tilbury's en ruiters, ringrijderij met tilbury's en losse paarden, kinderspelen, concerten door de harmonievereniging Concordia en de zangvereniging Crescendo, kermis en vuurwerk.
- 29 Wederoprichting van een vlaardingse afdeling van de Arbeiders Jeugd Centrale in het Volksgebouw. Voorlopig bestuur: Adri Bravenboer, André van Rees, Roel Staal, Henk Stolk, Bram Thurmer en Jan Buis, voorzitter.
- 31 De verjaardag van koningin Wilhelmina met luister en grote opgewektheid gevierd: door buurtverenigingen straten versierd; gebouwen geillumineerd; concerten, met name door de Christelijke Harmonievereniging Sursum Corda vanaf de watertoren in de Emmastraat; kinderspelen; poppenkast; lunapark op het Flardingaveld; wedloop; wedstrijden met autopedes, vliegende hollanders en kruiwagens; vuurwerk op de Oosthavenkade.

SEPTEMBER

- 3 De gemeenteraad besluit tot het in het leven roepen van een cursus praktische motorkennis aan de Visscherij-school.
- Opening van het nieuwe Spaarbankgebouw aan de Schiedamseweg.
- Op initiatief van enige families zal het Dansinstituut Van Beek en Zoon uit Rotterdam in Excelsior wekelijks danslessen komen geven aan kinderen, HBS-leerlingen en volwassenen uit de gegoede stand.
- 6 P. Zoutendijk benoemd tot koster van de Grote Kerk.
- Exploitant J. Smallegange van het Luxortheater aan de Westhavenkade heeft van het gemeentebestuur bericht ontvangen dat hij op zondag geen filmvoorstellingen mag geven. De bioscoop zal voortaan alleen geopend zijn op woensdag en zaterdag.

- 8 Zendeling K.A. Bot neemt in de Nieuwe Kerk afscheid bij zijn vertrek naar zijn arbeidersveld Boeli.
- 13 Op het stadhuis aanbesteed de levering van 150 hl antraciet en 30.000 lange turven voor verwarming van de gemeentegebouwen in de winter 1929/30. Gegund aan de firma P. Maarleveld voor 2 gulden vijftwintig cent de hl en 14 gulden per 1.000 turven.
De winkel van Storm Radio aan de Westhavenplaats is uitgebreid met een toonkamer en een gehoorzaal voor radiotoestellen en grammofoons.
- 16 Familieavond van de Vlaardingsche Christelijke Besturenbond in het gebouw van Liefde en Vrede, met voordrachten, en zang door het mannenkoor De Lofstem. Voorzitter A. Bot betreurt het dat nog zo weinig medewerking wordt ondervonden van de kerk en de plaatselijke predikanten.
- 23 De gemeenteraad besluit tot onbewoonbaarverklaring van vijftwintig woningen aan de Ridderstraat, de Tweede en Derde Nieuwlandsteeg, de Fransstraat en de Stille Steeg.
- 27 Bewoners van de Eendrachtstraat richten de buurtvereniging Door Eendracht Sterk op.
De koffiezaal van het Volksgebouw na verbouwing heropend. Op de wanden zijn muurschilderingen aangebracht door F.C. Weiland.

OKTOBER

- 3 Aankomst van de Godesberger Badeanstalt, een zwembad voor de Vlaardingsche Bad- en Zweminrichting, dat komt te liggen in de Spoorhaven achter het bestaande bad en dat zal worden gebruikt als damesbad.
- 4 In het Luxortheater draaien de films De roode danseres van Moskou en de cowboyfilm Buck Jones.
- 8 C.M. van Dalen schenkt de Vlaardingsche Oudheidkamer en Visscherijmuseum 82 zilveren munten uit de spaanse tijd, die in 1913 zijn gevonden in de grond van het pand Vleersteeg 2 toen dat werd verbouwd.
De logger Geertruida Adriana, VL 198, van de NV Van Toor's Visscherij Maatschappij naar Oostende verkocht.
- 9 P.A. Klop-Verheij vijftwintig jaar hoofdwerkster in de Wilhelminaschool.

- 9-11 Havenarbeiders bij het Onderling Vlaardingsch Havenbedrijf leggen het werk neer, daar de directie in gebreke is gebleven met de vakbonden te onderhandelen. Na bespreking wordt bedongen dat bij het verwerken van het zout met één man meer per ploeg zal worden gewerkt. Voorts zal het uurloon met 2,5 cent worden verhoogd.
- 10 Propagandabijeenkomst van het Gereformeerd Jeugdverband in de gereformeerde kerk aan de Kuiperstraat, met medewerking van de meisjesvereniging Persis en de jongelingsvereniging Soli Deo Gloria. Ds H. Knoop van Delfshaven spreekt over de verwildering van het zedelijk leven.
- Vlaamse avond in het RK Vereenigingsgebouw van de RK Volksbond. Oscar Tijtgat uit Antwerpen spreekt.
- 11 Door de vereeniging Zorg Voor Het Achterlijke Kind zijn in Duitsland weefstoelen aangekocht voor het maken van japonstoffen.
- 12 Door de slechte opkomst gaat de vertoning van het toneelstuk Het Verraad, uit Merijntje Gijzen's Jeugd, in de Harmonie door het gezelschap Nap de La Mar, niet door.
- 13 Vele stadgenoten zien vanaf de Schiedamsedijk het luchtschip Graf Zeppelin over Rotterdam naar den Haag vliegen.
- 15 Het Groot Volkstoneel speelt voor het Instituut voor Arbeiders-Ontwikkeling in De Harmonie de oud-hollandse klucht „Lijmen sonder soetigheid” van G.A. Brederode en „De brief in de schemer” van Herman Heijermans.
- 16 Openbare vergadering van de Vredeskring in Excelsior. Dr N.C. Bruining uit Scheveningen spreekt over Ichnaton, een pacifist der oudheid.
- 18 Door de tol bij de Vijfsluizen passeren gemiddeld per dag: 3 bespannen voertuigen voor personenvervoer en 49 voor vrachtvervoer, 272 auto's voor personenvervoer, 159 omnibussen en grote toerauto's, 296 vrachtauto's waarvan 9 met aanhangwagen, 69 motorfietsen, 2.135 fietsen, 27 handwagens en hondekarren, 2 onbespannen paarden, en vee.
- 22 Op een verzoek van het Nederlandsche Onderwijzers Genootschap inzake het vertonen van schoolfilms, trekt de gemeenteraad een krediet uit voor de inrichting van

de beurszaal van het Handelsgebouw voor het vertonen van films.

Naar de betrekking van onderwijzer aan de Wilhelminaschool hebben 101 personen gesolliciteerd.

- 23 De gymnastiekvereniging Liefde en Vrede Turnen (LVT) geeft voor een stampvolle zaal Liefde en Vrede een uitvoering.
- 28 Kuiper J.H. Fortman veertig jaar in dienst bij de firma C. Nijs en Zoon, vishandel.
- 30 Joh. Poortman uit Maassluis spreekt in het Handelsgebouw voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas over: Mijn reis in Oost-Indië als voorloopster tot de vestiging aldaar van een zeevisserijbedrijf.

NOVEMBER

- 1 De posttarieven verlaagd.
- 6- 7 Najaarsverkoop in de kerkekamer van de remonstrantse kerk door de naaivereniging van de Nederlandsche Protestanten Bond. Opbrengst 1.740 gulden.
- 7 Filmavond van de Algemeene Nederlandsche Metaalbewerkers-Bond in het Luxortheater. Gedraaid wordt de scheepsbouwfilm Kota Inten.
- 8 Te Vlaardingerambacht wordt opgericht een Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs, met het doel om aldaar tot stichting van een school te komen.

Feestelijke samenkomst in Excelsior ter gelegenheid van de aangebrachte verbeteringen in dit gebouw, waaronder centrale verwarming. Voorzitter J. Hoogerwerf van de Volksbond tegen Drankmisbruik spreekt.

Als uitvloeisel van de samenwerking tussen Lever Bros en de Margarine Unie zal een deel van het kantoorpersoneel van Lever's Zeep Maatschappij alhier worden overgeplaatst naar de kantoren van de margarinefabriek te Rotterdam, dit ter vereenvoudiging van de administratie.
- 12 De gemeenteraad besluit tot aankoop van (1) de bouwmanswoning De Meewoning aan de Broekweg, met twee arbeiderswoningen, erf, weg en tuin, (2) drie percelen weiland, kade en vlietland aan deze weg en de Vlaardingse Vaart, en (3) drie woonhuizen, paardenstal,

wagenschuur en koeienstal met open grond en erven, aan de Gedempte Biersloot, hoek Groen van Prinstererstraat, samen voor 109.100 gulden, te bestemmen voor woningbouw.

- 13 Ds D.B. Hagenbeek vijftientwintig jaar predikant bij de gereformeerde kerk alhier.

*De gereformeerde
predikant D.B.
Hagenbeek omstreeks
1925.*

- 14 Directeur Ingenool van de Koninklijke Nederlandsche Middenstands-Bond spreekt in hotel De Romein over ziekteverzuim en winkelsluiting.
- 15 De gemeenteraad stelt de begroting voor het dienstjaar 1930 vast, voor de gewone dienst met een bedrag aan inkomsten en uitgaven van 2.427.249 gulden 27 cent en voor de kapitaaldienst met een bedrag aan inkomsten van 801.713 gulden 4 cent en aan uitgaven van 773.677 gulden 88 cent.
- 17 Tijdens hevig stormweer zijn vier opvarenden van de Stad Vlaardingen van de Halcyon Lijn door een vloedgolf over boord geslagen en verdronken, waaronder een vlaardingse matroos. Het schip was op weg van Narvik naar Sydney.
- 19 Gecombineerde vergadering van de vlaardingse middenstandsverenigingen in De Hollandsche Tuin, met discussie over het werktijdenbesluit voor winkels. Bij de rondvraag komt ter sprake de wanorde 's avonds op de Hoogstraat, waardoor het kopend publiek deze winkelstraat mijdt.
- 20 Pater Borromeus de Greeve OFM begint in de RK kerk aan de Hoogstraat een cursus over het huwelijk. De onderwerpen zijn: een meimorgen in het paradijs; de dood alleen is boeienkoning; de klacht van Rama in de moderne tijd; de bruidsring van goud; en twee rozen op één stengel.

- 21 Viering van het vijftiengjarige bestaan van de vlaardingse afdeling van de SDAP in De Harmonie, met medewerking van het zangkoor De Stem Des Volks, de muziekvereniging Voorwaarts en de AJC. Sprekers zijn Koos Vorrink, W. Drop, Jan Terlaan en Suze Groeneweg.
Herdenking van de honderdste geboortedag van de dichter P.A. de Genestet in de remonstrantse kerk.
Spreker is ds N. Blokker.
- 22 Verkoop bij inschrijving van 47 iepen-, 10 beuken- en 2 kastanjenbomen, die op verschillende plaatsen in de stad staan.
- 25 Nutslezing in De Harmonie: A. Alt uit Bolsward spreekt over de opera Die Meistersinger von Nürnberg van Richard Wagner.
- 26 Feestavond van de buurtvereniging Pro Regina (Spoorsingel) met medewerking van het gelijknamige dameskoor.

De opbrengst van de dit jaar door boeren voor de hervormde diaconie geweide schapen, de zogenaamde diaconieschapen, bedraagt 729 gulden.
- 30 Sint-Nicolaas komt per trein in Vlaardingen aan en neemt zijn intrek in het Luxortheater.

DECEMBER

- 3 De Toneel- en Letterlievende vereniging Excelsior speelt in De Harmonie het stuk De Oceaanvlucht van Henri van Wermeskerken, een modern spel van lucht en oceanen.

De loggers Martinus Cornelis, VL 67, van de firma H. van der Burg, en Generaal De La Reij, VL 30, van de rederij Generaal De La Reij, boekhouder fa P.H. van Abshoven, zijn respectievelijk naar Polen en Duitsland verkocht. De schepen zullen worden omgebouwd voor de vrachtvaart.
- 5 De overwegwachter L.J.B. Hardonk vijftieng jaar in dienst bij de Nederlandsche Spoorwegen.
- 6 De Vlaardingsche Spijskokerij heeft dit jaar 23.655 porties soep verstrekt. De uitdeling begint weer op 7 januari 1930: een soepkaart voor 36 porties kost 3,5 gulden.
- 7 De eerste van een reeks conversatieavonden in gebouw Liefde en Vrede, met muziek en spellen. De avonden zijn ook toegankelijk voor niet-leden van de vereniging.

- 7-12 Aanhoudende storm, havenkaden ondergelopen. Van de stoomlogger Bertina, VL 85, schipper A. Visser, van de Visscherij Maatschappij Vlaardingen, één opvarende over boord geslagen en verdronken.
- 9-10 Via de Commissie van Toezicht op het Lager Onderwijs wordt in de beurszaal van het Handelsgebouw voor scholieren de film *De Bijenwereld* vertoond.
- 10 Bij de gemeenteraad van Vlaardingerambacht is een verzoek van de hervormde gemeente ingekomen om voortaan bij de viering van verjaardagen van leden van het koninklijk huis geen toestemming te geven tot het plaatsen van draaimolens en dergelijke inrichtingen, die de kermis met alle aanklevende ellende van lieverlee weer in zwang brengen. De kerkeraden van de Gereformeerde Kerk, de Gereformeerde Gemeente en de Christelijk Gereformeerde Gemeente hebben hun adhesie betuigd.
- 13 Naar aanleiding van klachten over huurverhoging organiseert de Vlaardingsche Bestuurdersbond een bijeenkomst voor huurders van woningen van de Vereeniging tot Verbetering van de Volkshuisvesting Patrimonium's Woningen, waarin het huurbeleid van deze vereniging wordt besproken.
- Kerstwildconcours op de kegelbanen van hotel De Romein aan de Maassluissedijk.
- 16-17 Collecte voor Volksonderwijs, tot dekking van de tekorten van de avondschool voor vervolgonderwijs en de bewaarschool.
- 17 Duitse avond in het Zeemanshuis, georganiseerd door de Nederlandsche Vereeniging van Christelijke Handels- en Kantoorbedienden. A. van Minnen spreekt over: Was nützt uns die Handelskammer?
- 18 Ouderavond van de gemeenteschool te Vlaardingerambacht. Bij de rondvraag vergelijkt een spreker het portaal van de school met een boenhok en hij betreurt het, dat het tevens dienst moet doen als spreekkamer van het schoolhoofd.
- 19 S. de la Bella spreekt voor de Vlaardingsche Bestuurdersbond over de Ziektewet 1929.
- 20 In verband met de toestand van de Hoogstraat is opgericht een Comité tot bescherming van de Hoogstraatbelanghebbenden, bestaande uit de volgende zaken: drogisterij A.S. Bleekrode; Weduwe C.M. Bracco

Gartner, manufacturen en stoffering; C.A. Schreijer, damesconfectie; en NV P. de Zeeuw Azn, ijzerhandel en smederij. Het doel is goede toegangen tot deze straat, betere bestrating en verlichting, en bescherming tegen baldadigheid en overlast te krijgen.

L. Attema uit Hilversum spreekt voor de Christelijke Middenstands-Vereeniging over het invullen van het aangiftebiljet voor de Raad van Arbeid.

- 23 De gemeenteraad van Vlaardingerambacht besluit de woning van het hoofd der openbare school aan te sluiten op het electrische net.

- 25 Kerstfeest voor arme kinderen in het Zeemanshuis, met medewerking van mejuffrouw N. van Leeuwen, hoofd van een christelijke bewaarschool, en de heer J.H. Huitema, hoofd van een christelijke lagere school.

- 25-26 Tentoonstelling van duiven in De Hollandsche Tuin van de postduivenhoudersvereniging De Adelaar.

- 26 Het kerkgebouw van de Vrije Gereformeerde Gemeente aan de Van Riebeeckstraat in gebruik genomen. Voorganger van de gemeente is de koopman A.W. de Rover.

Kerstvergadering van de SDAP in het Luxortheater, met vertoning van de film De Grootste Vijand.

- 29 Dankstond voor de grote visserij en de landbouw in de Grote en de Nieuwe Kerk. Voorgangers de predikanten G. Grootjans en A. Luteijn.

- 31 In de afgelopen maand werd de Openbare Leeszaal en Bibliotheek bezocht door 660 personen. Uitgeleend werden 3.785 boeken, waaronder 1.550 kinderboeken, 2.048 romans en 124 wetenschappelijke werken. De Christelijke Openbare Leeszaal en Bibliotheek werd in december bezocht door 527 personen. Uitgeleend werden hier 2.831 romans en 766 kinderboeken. Door het correspondentschap te Maassluis werden 290 boeken uitgeleend.

In de haven liggen 68 stoom- en motorloggers en 19 zeilloggers.